

نقش دروس علوم پایه در پرورش شایستگی‌های دانش‌آموختگان پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران

زینب بیابانگردی، سید کامران سلطانی عربشاهی، ابوالقاسم امینی، ربابه شکرآبی، منصوره یادآور نیکروش

چکیده

مقدمه. رهبران پزشکی کشورهای مختلف، مایلند تا به برنامه‌های آموزش پزشکی و فرایند آن در پرورش شایستگی‌های دانش‌آموختگان پزشکی توجه داشته باشند. بدین منظور، پژوهشی با هدف تعیین نقش دروس علوم پایه در پرورش انواع شایستگی‌های دانش‌آموختگان پزشکی در دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران انجام شد.

روش‌ها. در یک پژوهش توصیفی، ۱۶۵ نفر از اساتید دروس علوم پایه پزشکی، با روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای از بین ۱۱ دانشگاه علوم پزشکی در ایران انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه بود که شایستگی‌های نه‌گانه دانش‌آموختگان پزشکی را به صورت رتبه‌ای ۵ نقطه‌ای خیلی زیاد تا اصلاً بررسی می‌نمود. یافته‌ها توسط نرم‌افزار SPSS به صورت فراوانی پاسخ‌ها و میانگین فراوانی محاسبه شد.

نتایج. از نظر اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران، دروس علوم پایه کمتر از ۲۰ درصد توانسته هر یک از شایستگی‌های «برقراری ارتباط مؤثر»، «مهارت‌های بالینی اولیه»، «استفاده از علوم در هدایت تشخیص، اداره بیمار، درمان و پیشگیری»، «یادگیری مادام‌العمر»، «خودآگاهی، مراقبت از خود و رشد شخصی»، «زمینه‌های جامعه و اجتماعی مراقبت‌های بهداشتی»، «حل مشکل»، «استدلال و قضاوت اخلاقی» و «تشخیص نقش یک پزشک حرفه‌ای» را در حد خیلی زیاد در دانش‌آموختگان پزشکی ایران ایجاد کند.

نتیجه‌گیری. نقش دروس علوم پایه در ایجاد شایستگی‌های نه‌گانه دانش‌آموختگان پزشکی «کم» ارزیابی شده است. بنابراین، پیشنهاد می‌شود در ارائه دروس علوم پایه از استراتژی‌های خاص استفاده شود و برنامه‌ها به صورت آموزش تلفیقی مد نظر قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی. شایستگی، دانش‌آموختگان، دروس علوم پایه، پزشکی.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی ۱۳۸۴؛ ۵(۱): ۱۳-۲۳

مقدمه

بهداشتی برخورد کنند و انتظارات عموم را، با تغییرات ایجاد شده در بیماری‌ها برآورده سازند.

از قرن‌ها پیش، آموزش پزشکان، بر دستیابی حجم زیادی از اطلاعات به همراه استفاده از مدل کارآموزی تأکید داشته است. در اکثر کشورها، تا چند سال اخیر، مراحل آموزش بالینی و علوم پایه، کاملاً از هم جدا و هیچ ارتباطی بین آنها وجود نداشته است و دانشجویان نیز مطالب را بیشتر برای امتحان یاد می‌گرفتند. در سال سوم یا چهارم، با بیمار روبرو می‌شدند و حتی در هنگام برخورد با بیمار، گاهی مطالب علوم پایه را فراموش کرده بودند (۱). ایجاد شایستگی‌های لازم، اکثراً در درس پاتوفیزیولوژی، کارآموزی و کارورزی مورد توجه قرار می‌گرفت و در علوم پایه بیشتر به دانش،

دانشکده‌های پزشکی، تلاش در آماده کردن پزشکان جوانی دارند که بتوانند با مشکلات پیچیده مراقبت‌های

آدرس مکاتبه: دکتر زینب بیابانگردی (مربی عضو هیأت علمی)، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، بزرگراه شهید همت، تهران. e-

mail: zana@iums.ac.ir

دکتر سید کامران سلطانی عربشاهی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی ایران، دکتر ابوالقاسم امینی دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز، ربابه شکرآبی، مربی و دکتر منصوره یادآور نیکروش، استادیار دانشگاه علوم پزشکی ایران.

این مقاله در تاریخ ۸۲/۱۱/۴ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ

۸۳/۱۰/۱۸ اصلاح شده و در تاریخ ۸۳/۱۱/۲ پذیرش گردیده است.